

Ekonomický výhled ČR

Miroslav Singer
guvernér, Česká národní banka

Den otevřených dveří České národní banky

Praha, 8. června 2013

Finanční a dluhová krize v eurozóně

- Podobně jako povodně neznají hranic, ani hospodářské krize v dnešním propojeném světě neznají hranic
- Finanční krize vypukla v září 2008; po ní hned následovala krize reálné ekonomiky a v květnu 2010 vypukla krize dluhová
- Zvláštnost krize: vznikla v nejvyspělejších ekonomikách (USA, EU)
- Krize obnažila nedostatky eurozóny, které nebyly před krizí tak zjevné (rozdílné ekonomiky, nevhodné politiky, nedostatečné instituce)
- Řešení problémů eurozóny: klopýtavé a zdlouhavé; četná rizika (zejména politická); dílčí úspěchy; nejisté výsledky
- Hospodářský růst v EU bude v příštích letech pomalý

Krize v eurozóně ještě není u konce

Česká ekonomika je velmi otevřená

- Otevřenost: velká část hrubého domácího produktu prochází zahraniční směnou, tj. vývozem a dovozem
- Poměr vývozu k HDP v ČR (2012): 80%
- Podíl vývozu do dané oblasti na celkovém vývozu z ČR
 - ◆ Německo: 31%
 - ◆ EU-27: 81%

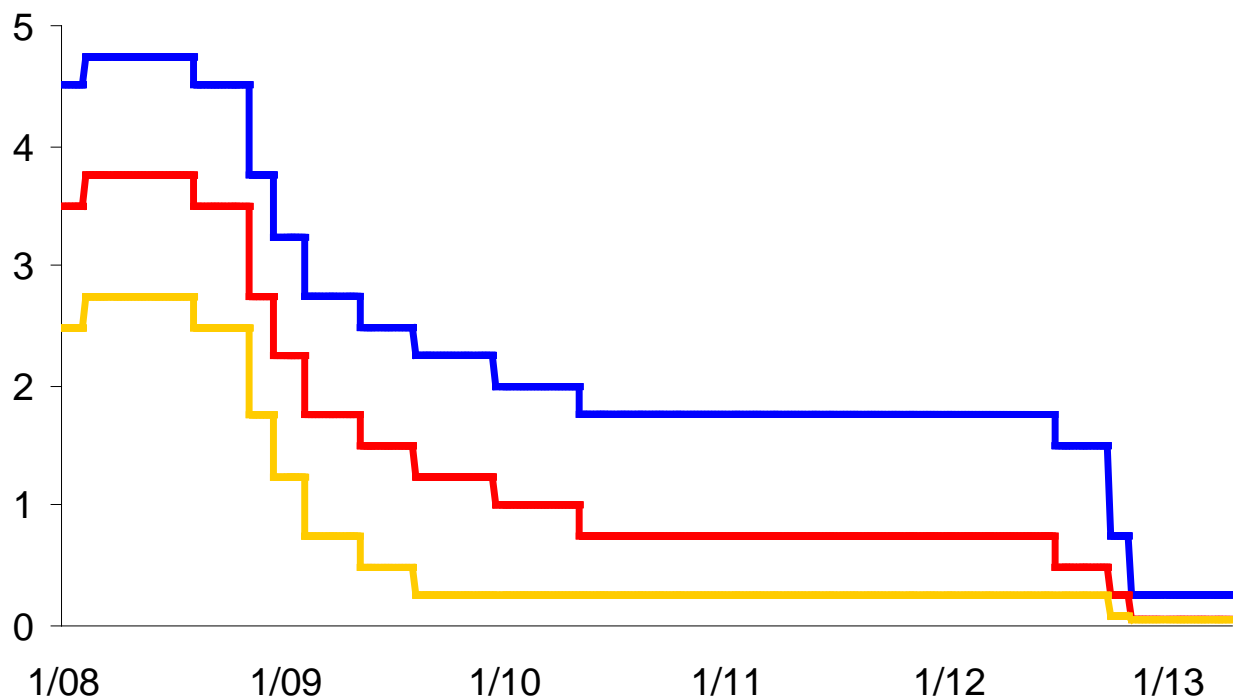
Česká ekonomika je těsně propojená s Evropskou unií, resp. eurozónou ⇒ všechno, co se stane v zahraničí, u nás rychle a silně pocítíme

Aktuální situace české ekonomiky

- Česká ekonomika se nachází již rok a půl v recesi
- V prvním pololetí 2013 pravděpodobně procházíme dnem poklesu (využívání existujících výrobních kapacit je nejnižší)
- Hlavním kladným faktorem růstu je přebytek vývozu nad dovozem
- České domácnosti šetří a neutrácejí a firmy málo investují
⇒ nehrozí inflace způsobovaná domácí poptávkou
- Pružný kurz koruny působí jako nárazník proti externím poptávkovým šokům
- Měnová politika je uvolněná (ekonomiku stimuluje), rozpočtová politika nyní ekonomiku brzdí; důvod: snížení deficitů a dluhu

Příčinami recese jsou: 1) ochablost vnějšího prostředí a 2) domácí snaha o úspory (domácností firem a vlády)

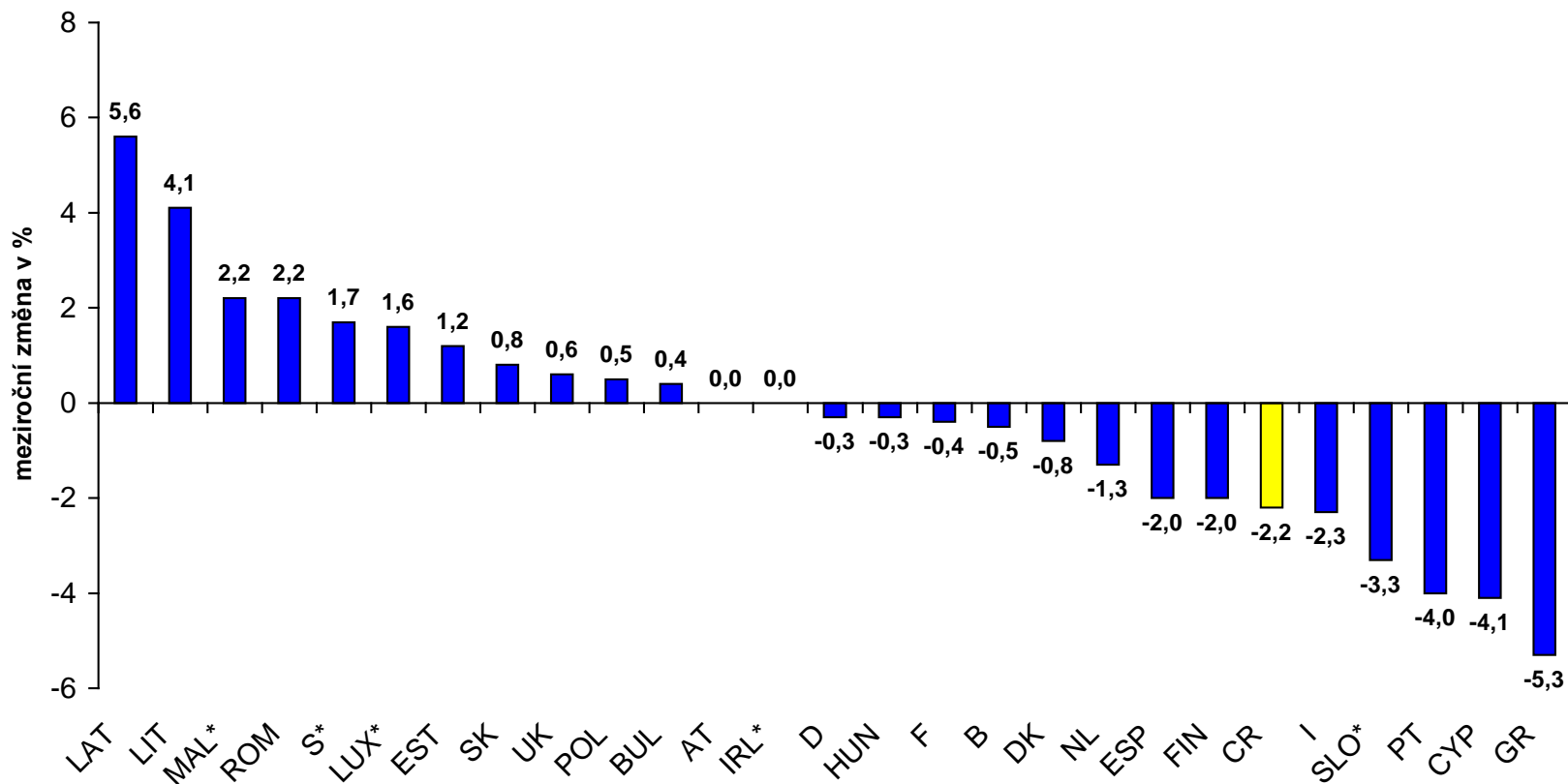
Základní úrokové sazby ČNB

— Lombardní sazba — 2T limitní repo sazba — Diskontní sazba Pramen: ČNB

V listopadu 2012 snížila ČNB 2T repo sazbu na historické minimum 0,05% („technická nula“)
⇒ úrokové sazby již nemají kam klesnout

HDP v EU-27 v 1Q2013 (meziročně v %)

Pozn. U zemí označených * jde o údaj za 4Q2012

Pramen: Eurostat

V evropské unii patří ČR momentálně ke slabším ekonomikám

Prognóza ČNB: květen 2013

- Hrubý domácí produkt: -0,5% v 2013 a 1,8% v 2014
- Inflace: 1,8% v 2Q2014 a 1,8% v 3Q2014
- Kurz koruny (Kč/euro): 25,60 v 2013 a 25,30 v 2014
- 3M PRIBOR: 0,3% v 2013 a 0,6% v 2014
- Nominální mzdy: 1% v 2013 a 3,1% v 2014

Česka ekonomika by měla začít meziročně růst
ve čtvrtém čtvrtletí roku 2013

Měnová politika ČNB

- Úrokové sazby budou ponechány na stávajících nízkých úrovních (tj. na „technické nule“) v delším časovém horizontu, dokud nedojde k výraznému nárůstu inflačních tlaků
- ČNB je připravena použitím devizových intervencí oslabit kurz koruny, pokud to bude vyžadovat splnění inflačního cíle s výhledem na 1 až 1,5 roku

Hlavním snahou ČNB vždy bude (je to její zákonná povinnost) udržovat inflaci na inflačním cíli (2%)

Příznivé faktory budoucího vývoje české ekonomiky

- Makroekonomické: obchodní přebytek; nízká úroveň zahraničního dluhu; nízká a stabilní inflace; dobře ukotvená inflační očekávání; pružný měnový kurz – nárazník proti externím šokům; cílování inflace – v krizi se osvědčilo
- Mikroekonomické: pružný podnikatelský sektor; konkurenční struktura většiny exportních odvětví
- Finanční sektor: ziskové, kapitalizované, likvidní a odolné banky (tlumič šoků); vysoká úroveň vkladů v bankách

ČR má lepší předpoklady pro budoucí růst než mnohé země v EU

Rizika budoucího vývoje

- Pokračující krize v eurozóně
- Vysoká exportní závislost
- Nedostatečně pružný trh práce
- Zbývající fiskální konsolidace
- Růst vládního dluhu
- Vynucené přenášení regulačních a dohledových pravomocí na evropskou úroveň

Hlavním rizikem je prohloubení krize v eurozóně

Dopad povodní na ekonomiku

- Škody způsobené povodněmi snížily během několika dnů celkové bohatství země (= stavová nikoliv toková veličina):
 - ◆ Pokles hodnoty poškozených domů
 - ◆ Zničení výrobních kapacit firem
 - ◆ Škody na infrastrukturu měst a státu (silnice, železnice, mosty)
- Náprava škod po povodních pravděpodobně přispěje k urychlení tempa růstu HDP (tato veličina měří ekonomickou aktivitu, resp. nově vytvořenou hodnotu za rok; HDP neměří bohatství!)
- To se bude zřejmě pohybovat v řádu desetin procentního bodu HDP
- „Výhodou“ může být:
 - ◆ Zvýšení technické úrovně nových kapacit a infrastruktury
 - ◆ Zvýšení odolnosti země proti budoucím katastrofám

Následky škod mohou být zmírněny solidaritou

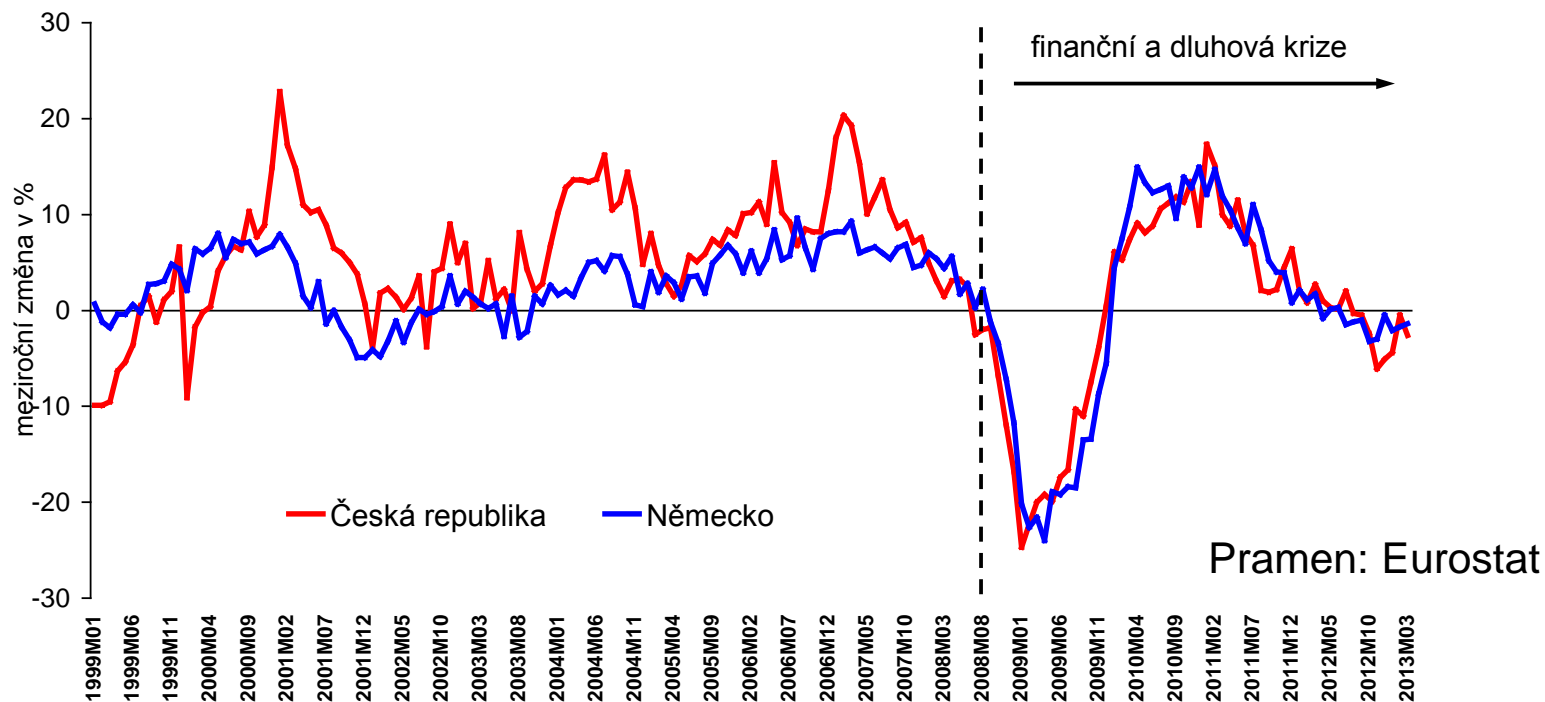
Děkuji za pozornost

Miroslav Singer
Česká národní banka
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

Miroslav.Singer@cnb.cz
Tel: 224 412 000

Příklad propojenosti: vývoj produkce zpracovatelského průmyslu v ČR a v Německu (meziroční změna v %)

Až do začátku krize (2008) rostl náš zpracovatelský průmysl rychleji než v Německu; od té doby je český průmysl s německým velmi úzce svázaný